

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
ФАКУЛТЕТ „УПРАВЛЕНИЕ“
КАТЕДРА „ИКОНОМИКА И ОРГАНИЗАЦИЯ НА ТУРИЗМА“

Приета от ФС (протокол № 12/ 29.04.2024 г.)

УТВЪРЖДАВАМ:

Приета от КС (протокол № 8/ 16.04.2024 г.)

Декан:

(доц. д-р Добрин Добрев)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

**ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „РЕГУЛИРАНЕ И УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ НА
МЕЖДУНАРОДНИЯ ТУРИЗЪМ“**

ЗА СПЕЦ: „Международен туристически бизнес“;

ОКС „магистър“ – дистанционно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 5 за СС и СНУ, 6 за ДНДО и СПН

СЕМЕСТЪР: 9 за СС и СНУ, 11 за ДНДО и СПН

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 240 ч.; в т.ч. аудиторна 12 ч.

КРЕДИТИ: 8

РАБОТЕН ЕЗИК: български

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	12
В Т.Ч.:	
• ЛЕКЦИИ	6
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	6
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	228

Изготвили програмата:

1.
(проф. д-р Велина Казанджиева)
2.
(ас. д-р Катина Попова)

Ръководител катедра:
„Икономика и организация на туризма“ (доц. д-р Георгина Луканова)

I. АНОТАЦИЯ

Чрез дисциплината „Регулиране и устойчиво развитие на международния туризъм“ се придобиват теоретични и практико-приложни знания и разбиране за: прякото и косвеното туристическо законодателство; специфичните инструменти за регулиране и хармонично развитие на туризма; стратегическото планиране и устойчивите туристически политики; възстановяването и регулирането на туризма при кризи и др. Обучението по дисциплината се базира на интердисциплинарен подход. Приложението на придобитите знания и умения е при реализирането на процеса на регулиране и устойчиво развитие на туристическия бизнес в неговите национални и международни аспекти, както и при формирането на разнообразни взаимоотношения в туристическата система. Възможностите за разширяване на знанията и формирането на нови умения са в областта на: туристическата политика и регулирането като сложни системи; средствата за устойчивото им развитие; кризисния мениджмънт на туристическия бизнес; устойчивите туристически проекти; социалния туризъм и регулирането на влиянията на свръхтуризма и др.

Ключови компетентности: цифрова (4); личностна (5); предприемаческа (7).

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

№. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ
1.	Тема първа. РЕГУЛИРАНЕ И УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ НА МЕЖДУНАРОДНИЯ ТУРИЗЪМ
1.1	Обща характеристика на регулирането и устойчивото развитие на международния туризъм
1.2	Съвременни изменения на туризма като обект на регулиране и устойчиво развитие
1.3	Системен подход за регулиране и устойчиво развитие на международния туризъм
2.	Тема втора. СУБЕКТИ НА РЕГУЛИРАНЕ И УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ НА МЕЖДУНАРОДНИЯ ТУРИЗЪМ
2.1	Дефиниране, типологична характеристика и взаимодействия
2.2	Роля на публичния и частния сектор при устойчивото развитие на международния туризъм
2.3	Отговорни туристически потребители – профил и поведенчески модели
3.	Тема трета. ИНСТРУМЕНТИ ЗА РЕГУЛИРАНЕ НА МЕЖДУНАРОДНИЯ ТУРИЗЪМ
3.1	Правни средства за регулиране на международния туризъм
3.2	Данъци, инвестиции и други фискални регулатори на международния туризъм
3.3	Режими за регулиране на международния туризъм
3.4	Регулиране, контрол и устойчиво управление на туристопотока
4.	Тема четвърта. ИНСТРУМЕНТИ ЗА УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ НА МЕЖДУНАРОДНИЯ ТУРИЗЪМ
4.1	Принципи и индикатори за устойчиво туристическо развитие
4.2	Носещ капацитет – концепция и роля за устойчивото туристическо развитие
4.3	Екологичен отпечатък и оценка на жизнения цикъл на средата

4.4	Корпоративна социална отговорност – принос за устойчивото развитие на международния туризъм
5.	Тема пета. СОЦИАЛНИ ИНСТРУМЕНТИ ЗА РЕГУЛИРАНЕ И УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ НА МЕЖДУНАРОДНИЯ ТУРИЗЪМ
5.1	Роля и функции на публичния сектор за развитието на социален туризъм
5.2	Принципи и подходи за устойчиво развитие на човешките ресурси в туризма
5.3	Проблеми и предизвикателства пред устойчивото развитие на човешките ресурси в международния туризъм
6.	Тема шеста. ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ, ЕКОТУРИЗЪМ И УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ
6.1	Паркове и защитени територии – видове и особености
6.2	Управление на защитените територии и устойчиво развитие на туризма
6.3	Екологични и природосъобразни форми на туризъм
6.4	Сертификати и екоетикети за устойчиво развитие на туризма
7.	Тема седма. РЕГУЛИРАНЕ И УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ НА МЕЖДУНАРОДНИЯ ТУРИЗЪМ ПРИ КРИЗИ
7.1	Дефиниране, същност и причини за кризите в туризма
7.2	Типологична характеристика на кризите в туризма
7.3	Възстановяване и устойчиво управление на кризите в международния туризъм
8.	Тема осма. СТРАТЕГИЧЕСКО ПЛАНИРАНЕ И УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ НА МЕЖДУНАРОДНИЯ ТУРИЗЪМ
8.1	Концепция и подходи за стратегическо планиране на туризма
8.2	Процесът на стратегическо планиране в полза на устойчивото развитие на туризма
8.3	Системен подход за устойчиво развитие и регулиране на международния туризъм в Европейския съюз
8.4	Оценка на изпълнението на стратегически планове за устойчиво туристическо развитие
9.	Тема девета. ПРОБЛЕМИ И ПЕРСПЕКТИВИ ПРЕД РЕГУЛИРАНЕТО И УСТОЙЧИВОТО РАЗВИТИЕ НА МЕЖДУНАРОДНИЯ ТУРИЗЪМ
9.1	Свърхтуризъм – същност, ефекти и ограничителни мерки
9.2	Климатични промени и устойчив туризъм – влияния и възможности за приспособяване
9.3	Иновации за устойчиво развитие на международния туризъм
9.4	Тенденции и перспективи пред устойчивото развитие на международния туризъм
10.	Тема десета. РЕГУЛИРАНЕ И УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ НА МЕЖДУНАРОДНИЯ ТУРИЗЪМ В БЪЛГАРИЯ
10.1	Характеристика на регулирането и устойчивото туристическо развитие
10.2	Специфични особености и влияния на кризите в българския туризъм
10.3	Контрол при регулирането и устойчивото развитие на международния туризъм
10.4	Проблеми и перспективи пред регулирането и устойчивото развитие на международния туризъм

III. МЕТОДИ НА ПОДГОТОВКА И ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБУЧЕНИЕ¹

При подготовката и провеждането на обучението по дисциплината се използват следните учебни ресурси: електронен учебник, мултимедийни презентации, учебни филми и допълнителни файлове с включени специфични за отделните елементи в тяхното съдържание. Предвидените учебни дейности обхващат: разработване на разписание за срещи и работа с обучаемите, създаване на база данни за предоставяне на разнообразна информация на студентите, системно допитване до тях чрез предварително подготвена анкета и обратна връзка, предоставяне на речник, провеждане на обсъждания и дискусии чрез форуми и чат.

IV. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА ²	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриално оценяване		
1.1.	Курсов проект за устойчив туристически бизнес	1	80
1.2.		0	0
1.3.		0	0
Общо за семестриалното оценяване:		1	80
2.	Сесийно оценяване		
2.1.	Изпит - тест	1	88
2.2.	Разработване на казус по тема от учебната програма	1	60
Общо за сесийното оценяване:		2	148
Общо за всички форми на контрол:		3	228

V. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

Електронни учебни материали по дисциплината „Регулиране и устойчиво развитие на международния туризъм“, качени в платформата за електронно и дистанционно обучение на ИУ – Варна.

1. Учебник „Регулиране на международния туристически бизнес“, качен в платформата за дистанционно обучение на ИУ – Варна;

¹ Методите за подготовка и провеждане на обучение се представят в съответствие с утвърдената Инструкция за разработване на учебна програма за дисциплина в дистанционна форма на обучение на Икономически университет – Варна.

² При дисциплини, които завършват с текуща оценка се попълва само т. 1 Семестриално оценяване, съгласно чл.21, ал. 2 от Правилника за оценяване на знанията, уменията и компетентностите на студентите в Икономически университет – Варна.

2. Тестове по тематичните направления, качени в платформата за дистанционно обучение на ИУ – Варна;
3. Указания за разработване на курсов проект по дисциплината, качени в платформата за дистанционно обучение на ИУ – Варна;

ДОПЪЛНИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. **Маринов, М. и к-в.** Мониторинг на устойчивото развитие на морска туристическа дестинация. Варна: Наука и икономика, 2022.
2. **Нешков, М., Казанджиева, В.** Въведение в туризма. Учебно помагало. Варна: Наука и икономика, 2018.
3. **Нешков, М. и к-в.** Въведение в туризма. Варна: Наука и икономика, 2014.
4. **Апостолов, А.** Разработване на проекти за устойчиво развитие. София: Проджекта, 2005.
5. **Бобева, Д. и кол.** Преходът към зелена икономика на Европейския съюз и предизвикателства пред финансовия сектор и публичните финанси на България. Пловдив: Университетско издателство „Паисий Хилендарски“, 2023.
6. **Василева, С.** Културно наследство и устойчиво развитие. София: За буквите – О писменехъ, 2013.
7. **Стефанова, М.** Отчитане на устойчивостта на предприятията. Екологични, социални и управленски (ESG) аспекти на тяхната дейност. София: Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, 2022.
8. **Тикова, М.** По пътя на устойчивото развитие. Зелената алтернатива. София: Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, 2022.
9. **Европейска комисия.** Европейски зелен пакт: постигане на нашите цели. Брюксел: Европейска комисия, 2021.
10. **Европейска комисия.** Наръчник за стратегии за устойчиво градско развитие. Севиля: Научен център на ЕС, 2020.
11. **Европейска сметна палата.** Бърз преглед на конкретен казус. Практиката на докладване за устойчиво развитие – прилага ли се от институциите и агенциите на ЕС? Брюксел: Европейска сметна палата, 2019.
12. **Abbate, T. et. al.** Tourism and Disability: An Economic and Managerial Perspective (Tourism on the Verge). Berlin: Springer, 2022.
13. **Bartlett, E.** Thought Leadership on Tourism, Resilience, and Sustainability in the 21st Century. Jamaica: Ian Randle Publishers, 2023
14. **Bierman, D.** Tourism Crises and Destination Recovery. London: SAGE Publications Ltd., 2022.
15. **Bourbeau, P. et. al.** A Multidisciplinary Approach to Pandemics: COVID-19 and beyond. Oxford: Oxford Academic. 2022.
16. **Buhalis, D.** Encyclopedia of Tourism Management and Marketing. United Kingdom: Edward Elgar Publishing, 2022.
17. **David, L., S. Edgell.** Managing sustainable tourism. London: Routledge, 2020.
18. **Fennell, D., Cooper, C.** Sustainable tourism principles, contexts and practices. Bristol: Channel View Publications, 2020.
19. **Heidkamp, C. et al.** Blue Economy: People and Regions in Transitions. London: Routledge, 2023.
20. **Keramidas, K. et. al.** Global energy and climate outlook 2023: Investment needs in a decarbonized world. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2023.
21. **Köchling, A. et. al.** Towards Sustainable and Resilient Tourism Futures. Insights from the International Competence Network of Tourism Research and Education (ICNT). Berlin: Erich Schmidt Verlag GmbH & Co. KG, 2023.
22. **Leigh, J. et. al.** Future Tourism: Political, Social and Economic Challenges. London: Routledge, 2013.

23. **McCool, S.**, Bosak, K. A research agenda for sustainable tourism. United Kingdom: Edward Elgar Publishing, 2019.
24. **Miralles, B. et al.** The implementation of the ‘Do No Significant Harm’ principle in selected EU instruments. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2023.
25. **Slocum, S. et. al.** The business of sustainable tourism development and management. London: Routledge, 2020.
26. **Sorin, F., Einarsson, S.** Circular economy in travel and tourism: A conceptual framework for a sustainable, resilient and future proof industry transition. United Kingdom: CE360 Alliance, 2020.
27. **European Environment Agency.** Investments in the sustainability transition: Leveraging green industrial policy against emerging constraints. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2023.